
REFERAT

Til: Det Udenrigspolitiske Nævn J.nr.: UP, 500.B.3.b
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 7. september 2005
Emne: Det uformelle EU-
udenrigsministermøde (Gymnich) i
Newport, Wales, den 1.-2. september
2005

Det britiske EU-formandskab var vært ved det uformelle EU-udenrigsministermøde (Gymnich) i Newport, Wales den 1.-2. september 2005. Som forventet blev udvidelsesprocessen, særligt med Tyrkiet, et hovedemne. Udenrigsministrene drøftede endvidere Iran, Rusland (hvor udenrigsministeren rejste Uzbekistan), Vestlige Balkan, Fugleinfluenza, forslag om en bindende international traktat om våbenoverførsler, migration og den mellemøstlige fredsproces.

Udvidelsesprocessen: Under drøftelsen af Tyrkiet stillede ingen spørgsmål ved, at forhandlingerne skulle indledes den 3. oktober 2005. Fokus var rettet mod Tyrkiets erklæring ifm. undertegningen af Ankara Protokollen og forhandlingsrammen. Der var enighed om, at Tyrkiets erklæring ingen juridisk betydning havde, men havde medført behov for en EU-reaktion. Der var generelt opbakning bag afgivelse af en erklæring, og formandskabet bad om udenrigsministrenes principielle holdninger til indholdet i en sådan. Den endelige ordlyd ville blive drøftet mellem medlemslandene i de kommende uger. Hovedindholdet i erklæringen så ud til at blive krav om fuld gennemførelse af Ankaraprotokollen samt normalisering af forholdet til Cypern, idet man måtte holde sig for øje, at FN processen ikke påvirkedes negativt. Der ville blive lagt op til en gennemgang af alle elementerne i 2006. Vedr. forhandlingsrammen var der bred opbakning til kommissionens forslag og dermed til en fastholdelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i december 2004. Den endelige forhandlingsramme vil blive færdigforhandlet på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 3. oktober 2005. Det må forventes, at der vil komme enkelte forslag fra Østrig, Frankrig eller Cypern.

Mht. Kroatien konkluderede formandskabet, at man ville afvente det næste task-force møde, som ville finde sted inden næste udenrigsminister rådsmøde den 3. oktober. Her ville chefanklager Carla Del Ponte afgive sin vurdering af Kroatiens samarbejde med ICTY. En række lande havde forinden argumenteret for en hurtig indledning af optagelsesforhandlingerne, bl.a. med henvisning til den nylige arrestation af Gotovinas finansielle rådgiver, Hr. Petrac. Andre understregede, at man måtte afvente task-force mødet, Del Pontes vurdering, og at EU's krav stadig var, at Kroatien fuldt ud samarbejdede med ICTY.

Iran: EU-Trioen gav en orientering om den seneste udvikling i forhandlingerne om Irans atomprogram. På den baggrund var der generel støtte til, at sagen blev forelagt FN's Sikkerhedsråd, såfremt IAEA's Generalsekretær den 3. september 2005 konkluderede, at Iran ikke levede op til stillede krav. Forelæggelsen skulle ske mhp. at styrke IAEA, men ikke for at drøfte sanktioner. Der herskede udbredt bekymring over den forværede menneskerettighedssituation i Iran.

Rusland: Drøftelsen fokuserede på behovet for en klarere EU-politik i relation til Rusland, og flere lande opfordrede til, at EU talte med én stemme. Behandlingen af mindretal i Belarus blev kort berørt. Udenrigsministeren rejste situationen i nabolandet Uzbekistan og understregede, at EU måtte reagere på landets manglende opfølgning på Rådets krav.

Vestlige Balkan: Emnet ville blive prioriteret højt under Østrigs EU-formandskab. Enighed om, at det kommende år ville være afgørende for Kosovos fremtid, og man så frem til ambassadør Kai Eides evaluering af de foreløbige selvstyremyndigheders opfyldelse af FN-standarder. Det europæiske perspektiv var vigtig i en periode, hvor man stod overfor statusforhandlinger. Andre centrale faktorer ville være et tæt samarbejde mellem EU og USA samt god inddragelse af Beograd. Flere støttede Solanas overvejelser om at arbejde for en udsættelse af folkeafstemningen i Montenegro vedr. statsunionen planlagt i 2006, således at man undgik et tidsmæssigt sammenfald med indledning af Kosovo statusforhandlinger.

Fugleinfluenza: Anerkendelse af behovet for en intensiveret international indsats for at hindre spredning af sygdommen. Emnet ville blive drøftet af EU's sundhedsministre i oktober.

Britisk forslag om en bindende international traktat om våbenoverførsler (Arms Trade Treaty – ATT): stor opbakning til et britisk initiativ til at indlede forhandlinger i FN-regi om en traktat i 2006, der ville være bindende og dække både legale og illegale overførsler af alle konventionelle våben. Der lå et større arbejde forude mht. at overbevise skeptiske lande om at støtte en sådan regulering af våbenoverførsler. Udenrigsministrene ville tage spørgsmålet op igen på EU-udenrigsministermødet den 3. oktober 2005.

Migration: Fokus måtte fastholdes på migrationsspørgsmålet, herunder indgåelse af tilbagetagelsesaftaler med 3. lande og brugen af konditionalitet i udviklingspolitikken. Man ville vende tilbage til spørgsmålet i november.

Den mellemøstlige fredsproces: Drøftelsen blev indledt af Kvartettens udsending, James Wolfensohn, der var tilfreds med forløbet af den israelske tilbagetrækning og understregede, at den kommende tid ville blive særdeles vanskelig. Mange udfordringer lå forude, men målet var at komme videre – via Køreplanen for Fred – mod en to-statsløsning. Wolfensohn opfordrede EU og USA til at vise reel og vedvarende interesse, og EU til at forbedre koordineringen af sin bistand. Wolfensohns indsats blev meget rost.

Udenrigsministeriet